

52.

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2011 -06- 23
Dnr:	303-1429/2011
Till:	R. U.

Motion **Peak Oil**

Samtidigt som denna motions skrivs är bensinpriset på sin högsta nivå någonsin och priset på råolja stiger för varje dag. Ett ökande antal experter och kommentatorer varnar för att eran med billig olja är över och att en minskad oljeproduktion är högst sannolik inom det kommande decenniet. En sjunkande tillgång på olja skulle påverka bland annat transporter, sjukvård, distribution av mat, social sammanhållning och offentliga tjänster i grunden. Med sitt rykte som ledande på miljöområdet, har Stockholm möjlighet att visa vägen i att hitta lösningar på denna utmaning.

Begreppet Peak Oil betyder inte att oljan har tagit slut. Det beskriver istället den punkt där den mängd olja som produceras globalt i en enda år når sitt absoluta maximum. Från denna punkt och framåt kommer olja fortfarande tillverkas, men på en mindre volym. Uppskattningar om tidpunkten för detta varierar. International Energy Agency (IEA) har bedömt att produktionstoppen för konventionell olja nåddes redan 2006. Det finns en ökande förståelse för att eran med billig olja är över och att följderna av det begränsade utbudet kan bli stora.

Idag finns 98 oljeproducerande länder i världen. I 60 av dessa minskar redan produktionen. Sedan 2005 har den globala oljeproduktionen varit i stort sett statisk på 85-87 miljoner fat olja per dag. Mängden nyupptäckt olja i reservoarer nådde sin topp redan på 1960-talet och har därefter minskat. Med dagens takt för upptäckt av nya oljefyndigheter hittar man i världen ett fat olja på samma tid som tre fat förbrukas.

Samtidigt som en produktionsminskning närmar sig växer förbrukningen av olja. Enligt International Energy Agency (IEA) förväntas oljeförbrukningen växa till 95 miljoner fat olja per dag år 2015 och till 106 miljoner fat per dag 2030. För att tillfredsställa denna ökade efterfrågan skulle det krävas nästan sex gånger mer oljeproduktion än den som idag sker idag i världens största oljeexportör, Saudiarabien. Kombinationen av ökad förbrukning och krympande produktion kommer ofrånkomligen leda till minskad tillgång, osäkrare oljeförsörjning och ökande oljepriser.

Oljan har unika egenskaper som gör den mycket användbar. Den är flytande i rumstemperatur och är enkel att lagra och transportera. Den har också högt energiinnehåll. Varje fat olja innehåller en energimängd som motsvarar 23 200 timmars kroppsarbete.

När vi betraktar vårt oljeberoende, fokuserar vi oftast på transportsektorns användning av bensin och diesel men vårt beroende av olja går mycket djupare eftersom är råvara till många produkter vi är beroende av som plaster, läkemedel, förpackningar, kemikalier, tyger och andra syntetmaterial.

Lyckligtvis sammanfaller den politik och de åtgärder som krävs att ta itu med klimatförändringarna och med Peak Oil på många områden. Båda målen kan nås tillsammans eftersom de båda kräver ett minskat utnyttjande av fossila bränslen. Den stora risken är att Peak Oil skulle kunna leda till energidesperation så att man börjar använda sig av energikällor med mycket stor miljöpåverkan, som exploateringen av tjärsand och oljeskiffer eller förgasning av kol. Det bästa sättet att förhindra sådana desperata åtgärder är att redan nu påbörja en ordnad omställning av samhället bort från olja och över till effektivare energianvändning och förnybara energikällor. Eftersom mycket pekar på att Peak Oil kan inträffa inom en snar framtid är det viktigt att så snabbt som möjligt genomföra en sådan omställning.

Flera andra städer i världen har redan antagit program eller inlett aktiviteter för att minska sitt oljeberoende och på sätt rusta sig inför Peak Oil. Bristol, San Fransisco, Portland och Oakland är exempel på städer som antagit handlingsprogram eller resolutioner mot Peak Oil.

De har också visat att det finns många åtgärder för att minska städernas oljeberoende och rusta oss för tiden efter Peak Oil. På kort sikt behöver staden se över beredskapsplaner och krisberedskap för att kunna hantera akuta oljekriser. Lagren av bränsle som bunkrats för nödsituationer kan behöva utökas. Samhällsnödvändiga tjänster som brandförsvaret och sjukvård behöver snabbt anpassas till ett samhälle utan stabil oljeförsörjning. Idag finns exempelvis bara en ambulans och inte en enda brandbil som klarar sig utan fossila bränslen i hela Stockholms län. Oljenanvändningen för uppvärmning måste fasas ut snarast. Utvecklingen behöver följas upp genom att en uppsättning av Peak Oil-indikatorer utvecklas för att stödja planeringen av åtgärder och mäta stadens framgångar.

På längre sikt behövs åtgärder för att minska behovet av resor och för att stödja oljeberoende transportslag som cykel- och gångtrafik och hållbar kollektivtrafik. Utvecklingen av godstransporter som inte är oljeberoende måste prioriteras så att varor kan transporteras in till staden även i en akut oljekris. Även åtgärder för att säkra livsmedelsförsörjningen och stödja lokal odling och produktion av mat kan vara nödvändiga. I planeringen bör bra kvalitet på jordbruksmark och skog runt staden skyddas och trädgårdar eller kolonilotter planeras in i samband med utbyggnaden av nya bostäder. En större andel av livsmedlen bör handlas upp lokalt och ett mål för andelen av Stockholms frukt och grönsaker som ska komma från närområdet år 2020 bör sättas upp. Utvecklingen av bilpooler med miljöbilar drivna av förnybara bränslen måste understödjas. Lokal elproduktion från sol vind och bioenergi behöver stödjas för att minska Stockholms beroende av energiförsörjning utifrån. Takten för energieffektivisering genom isolering av bostäder och byggnader behöver skyndas på.

Med anledning av ovanstående hemställer jag att:

1. Stockholm erkänner Peak Oil som ett hot mot stadens kärnverksamheter och beslutar att åtgärder snarast ska vidtas för att minska de negativa effekter som Peak Oil kommer att orsaka.
2. En arbetsgrupp tillsätts med representation från staden, näringslivet, fackförbund, föreningslivet och andra intressenter med uppdrag att ta fram ett förslag till handlingsprogram för hur Stockholm ska hantera Peak Oil.
3. Staden ser över sitt säkerhetsarbete och krisberedskap för att bättre kunna hantera akuta oljeförsörjningskriser i spåren av Peak Oil.

PER BOLUND